

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Rachunek kosztów II , PG_00157143						
Kierunek studiów	Finanse i rachunkowość (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2024 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2024/2025		
Poziom kształcenia	II stopnia		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	niestacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	1		Liczba punktów ECTS		4.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		egzamin		
Jednostka prowadząca	Wydział Zarządzania -> Katedra Rachunkowości -> Zakład Rachunkowości Zarządczej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Marek Ossowski				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		dr Beata Zackiewicz-Brunke				
			mgr Ewa Chrostowska				
			dr Marek Ossowski				
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	16.0	30.0	0.0	0.0	0.0	46
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	46		25.0		29.0	100

Cel przedmiotu	1. Zdefiniowanie pojęcia zasobów. 2. Zdefiniowanie pojęcia obiekt kosztów 3. Odróżnianie kosztów od wydatków i strat 4. Kwalifikowanie poszczególnych kosztów do: a) kosztów prostych, b) kosztów według rodzaju, c) kosztów bezpośrednich i pośrednich, d) kosztów produktu i kosztów okresu, e) kosztów stałych i zmiennych, f) kosztów zapadłych, istotnych i utraconych korzyści, g) kosztów kontrolowanych i niekontrolowanych. 5. Zdefiniowanie systemu informacyjnego przedsiębiorstwa 6. Określenie celów i zadań rachunku kosztów. 7. Określenie zadań rachunku kosztów przy przygotowaniu sprawozdań finansowych. 8. Określenie zadań rachunku kosztów w zarządzaniu podmiotem gospodarczym. 9. Przedstawienie zmian rachunku kosztów od lat 20 ubiegłego stulecia do chwili obecnej. 10. Kwalifikowanie kosztów do: a) podstawowej działalności operacyjnej, b) kosztów według rodzajów c) kosztów ogólnego zarządu, d) kosztów sprzedaży, e) pozostałych kosztów operacyjnych, f) kosztów finansowych 11. Ujęcie w księgach i rozliczanie kosztów: a) według rodzajów na kontach zespołu 4,
----------------	---

- b) według funkcji na kontach zespołu 5,
- c) według rodzajów na kontach zespołu 4 oraz według funkcji na kontach zespołu 5.
12. Określenie kosztów podstawowych funkcji przedsiębiorstwa.
13. Określenie sposobu identyfikacji, ewidencji i rozliczania w systemie finansowo-księgowym kosztów zaopatrzenia.
14. Określenie sposobu identyfikacji, ewidencji i rozliczania w systemie finansowo-księgowym kosztów produkcji.
15. Określenie sposobu identyfikacji, ewidencji i rozliczania w systemie finansowo-księgowym kosztów zbytu.
16. Określenie sposobu identyfikacji, ewidencji i rozliczania w systemie finansowo-księgowym kosztów administracji.
17. Określenie sposobu identyfikacji, ewidencji i rozliczania w systemie finansowo-księgowym kosztów działalności pomocniczej.
18. Sporządzanie rachunku zysków i strat (jego poszczególnych pozycji) zgodnie z załącznikiem nr 1 do ustawy o rachunkowości w wariantach:
- a) kalkulacyjnym,
- b) porównawczym.
19. Określenie oraz zastosowanie uproszczeń w ewidencji kosztów.
20. Określenie celu i przedmiotu kalkulacji kosztów w sprawozdawczym rachunku kosztów
21. Stosowanie metod kalkulacji w sprawozdawczym rachunku kosztów:
- a) podziałowej prostej i współczynnikowej (dwie metody kalkulacji ekwiwalentnej wielkości produkcji danego okresu)
- b) fazowej półfabrykatowej i bezpółfabrykatowej,
- c) doliczeniowej i jej odmian
22. Stosowanie kalkulacji przy produkcji łącznej (sprzężonej, skojarzonej).
23. Określenie jednostek organizacyjnych, które można zaliczyć do działalności pomocniczej.
24. Określenie zasad i metod rozliczania kosztów działalności pomocniczej.
25. Stosowanie metod rozliczenia kosztów działalności pomocniczej:
- a) bezpośredniej,
- b) stopniowej (sekwencyjnej),

- c) układu równań,
 - d) kolejnych przybliżeń,
 - e) kosztu planowanego (stawek planowanych),
 - f) stawek częściowo planowanych, częściowo rzeczywistych.
26. Wykorzystanie informacji o kosztach świadczeń pomocniczych do zarządzania.
27. Wskazanie celu kalkulacji kosztu wytworzenia produktów.
28. Uzasadnienie celowości podziału kosztów na produkcyjne i nieprodukcyjne z punktu widzenia ustalenia kosztu wytworzenia produktów.
29. Identyfikacja obiektów kosztów na potrzeby ustalania kosztu wytworzenia produktów.
30. Kluczowe czynniki doboru obiektów kosztów. Analiza czynników kosztotwórczych oraz stosowanie odpowiednich technik ilościowych.
31. Elementy składowe kosztu wytworzenia produktów.
32. Koszty pośrednie i ich podział na zmienne i stałe.
33. Ujęcie w księgach, ujawnianie i prezentacja w sprawozdaniu finansowym produktów.
34. Zdolności produkcyjne i czynniki ich pomiaru.
35. Zdefiniowanie:
- a) zdolności produkcyjnych,
 - b) czynników ich pomiaru,
 - c) teoretycznych zdolności produkcyjnych
 - d) praktycznych zdolności produkcyjnych,
 - e) normalnego wykorzystania zdolności produkcyjnych.
 - f) Ustalanie: teoretycznych, praktycznych i normalnych zdolności produkcyjnych
36. Koszty niewykorzystanych zdolności produkcyjnych.
37. Zdefiniowanie:
- a) pośrednich kosztów produkcyjnych (stałych oraz zmiennych),
 - b) uzasadnionej części kosztów pośrednich,

c) nieuzasadnionej części kosztów pośrednich,

38. Ustalanie stawek stałych i zmiennych kosztów pośrednich.

a) Kalkulowanie kosztów niewykorzystanych zdolności produkcyjnych.

b) Kalkulacja kosztu wytworzenia produktów przy uwzględnieniu niewykorzystanych zdolności produkcyjnych.

39. Określenie cech charakterystycznych oraz zastosowania rachunku kosztów standardowych.

40. Zdefiniowanie:

a) kosztu standardowego (normatywnego),

b) standardu cenowego,

c) standardu ilościowego,

d) odchylenia kosztów,

e) odchylenia korzystnego,

f) odchylenia niekorzystnego.

41. Kalkulacja i analiza odchyleń pomiędzy kosztami standardowymi a kosztami rzeczywistymi.

42. Obliczenie odchyleń kosztów faktycznych od kosztów standardowych w zakresie kosztów materiałów bezpośrednich, płac bezpośrednich i kosztów pośrednich.

43. Ustalenie przyczyny odchyleń kosztów bezpośrednich oraz pośrednich kosztów stałych i zmiennych.

44. Wskazanie struktury odchyleń częściowych składających się na odchylenie zysku operacyjnego.

45. Kalkulacja w rachunku kosztów standardowych.

46. Klasyfikowanie kosztów a obszary zainteresowania zarządzających.

47. Określenie zakresu informacji o kosztach w obszarach:

a) zasobów i działań,

b) jakości,

c) klienta,

d) decyzji krótkoterminowych,

e) decyzji długoterminowych,

- f) decyzji w organizacjach zdecentralizowanych.
48. Określenie założeń operacyjnego i strategicznego rachunku kosztów
49. Wskazanie cech charakterystycznych dla rachunku kosztów zmiennych.
50. Metody wyodrębniania kosztów stałych i zmiennych - metoda księgowa, metody statystyczne (dwóch punktów, wizualna, najmniejszych kwadratów).
51. Określenie zależności pomiędzy rachunkiem kosztów zmiennych a wynikiem finansowym.
52. Wykorzystanie rachunku kosztów zmiennych do podejmowania decyzji i oceny efektywności w przedsiębiorstwie.
53. Sporządzenie rachunku wyników przy wykorzystaniu rachunku kosztów zmiennych.
54. Zdefiniowanie zasobów prostych, elastycznych i zaangażowanych.
55. Wyjaśnienie definicji kosztów, jako efektu celowego zużycia zasobów.
56. Określenie obiektów kosztów.
57. Obliczenie kosztów niewykorzystanych zasobów przy wykorzystaniu informacji z rachunku kosztów działań.
58. Wyjaśnienie powiązania kosztów z obiektem.
59. Wyjaśnienie różnicy między controllingiem a rachunkowością zarządczą.
60. Określenie cech charakterystycznych rachunku kosztów działań oraz jego zastosowania.
61. Zdefiniowanie działania.
62. Opis klasycznego modelu rachunku kosztów działań.
63. Zdefiniowanie nośników kosztów zasobów i kosztów działań.
64. Kalkulacja kosztów zasobów w rachunku kosztów działań.
65. Kalkulacja kosztów działań w rachunku kosztów działań.
66. Kalkulacja kosztów obiektów finalnych w rachunku kosztów działań.
67. Określenie cech charakterystycznych dla rachunku kosztów docelowych oraz jego wykorzystania.
68. Zdefiniowanie cyklu życia produktu, ceny możliwej do osiągnięcia, oczekiwanej marży, kosztu możliwego do osiągnięcia.
69. Etapy rachunku kosztów docelowych.
70. Ustalenie kosztu docelowego

	71. Analiza wartości. 72. Wyjaśnienie, na czym polega kaizen costing. Wskazanie różnicy między kaizen costing a rachunkiem kosztów docelowych.
--	--

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FiRMU2_K04] Uczciwość: - stosuje się do zasad etyki biznesu i podejmuje działania na rzecz przestrzegania tych zasad, - szanuje prawo, - jest obiektywny, potrafi dostrzec konflikt interesów, - prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu.	Student ma zdolność wykorzystania zasad etyki biznesu, potrafi dostrzec konflikt interesów, zna kodeks etyki stosowany w zawodzie księgowego i biegłego rewidenta.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FiRMU2_K05] Odpowiedzialność: - dotrzymuje terminów, - potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie zadania, - potrafi przewidywać społeczne skutki swojej działalności, - konsekwentnie dąży do celu, - umie pracować systematycznie i samodzielnie, - stosuje się do reguł i norm życia społecznego.	Student dotrzymuje terminów, potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie zadania, potrafi przewidywać społeczne skutki swojej działalności, konsekwentnie dąży do celu, umie pracować systematycznie i samodzielnie, stosuje się do reguł i norm życia społecznego.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FiRMU2_W05] Ma rozszerzoną wiedzę o zaawansowanych metodach i narzędziach, w tym technikach pozyskiwania i analizy danych, właściwych dla nauk społecznych, pozwalających opisywać struktury i instytucje ekonomiczne oraz procesy w nich i między nimi zachodzące.	Student ma rozszerzoną wiedzę o zaawansowanych metodach i narzędziach, w tym technikach pozyskiwania i analizy danych, właściwych dla rachunkowości z ze szczególnym uwzględnieniem technik i narzędzi rachunku kosztów.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FiRMU2_U06] Wykorzystuje zdobytą wiedzę w sposób kreatywny w różnych zakresach i formach do rozwiązywania problemów z zakresu finansów i rachunkowości pojawiających się w praktyce gospodarczej. Zna ograniczenia przydatności stosowanej wiedzy.	Student ma zdolność twórczego myślenia, potrafi wyjść poza utarte schematy, potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy, potrafi elastycznie dostosować się do zmieniających się wymogów otoczenia.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FiRMU2_W06] Ma pogłębioną wiedzę o normach i regułach (prawnych, organizacyjnych, moralnych i etycznych) w zakresie finansów i rachunkowości. Zna i rozumie pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego.	Student ma wiedzę o zasadach, normach i regułach rachunkowości, rozumie je i zgodnie z etyką księgowego i biegłego rewidenta stosuje.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FiRMU2_U05] Prawidłowo posługuje się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami (prawnymi, zawodowymi, moralnymi) w celu rozwiązania pogłębionych problemów z zakresu finansów i rachunkowości. Posiada umiejętność sprawnego wykorzystania systemu normatywnego właściwego dla swojej specjalności.	Student potrafi posługiwać się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami (prawnymi, zawodowymi, moralnymi) funkcjonującymi w obszarze rachunkowości ze szczególnym uwzględnieniem rachunku kosztów.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FiRMU2_U01] Rozumie i potrafi prawidłowo interpretować złożone zjawiska ekonomiczne w zakresie finansów i rachunkowości oraz podstawowe w zakresie pozostałych nauk społecznych. Rozumie i umie w pogłębiony sposób wyjaśnić treść komunikatów instytucji gospodarczych, artykułów zamieszczanych w prasie i czasopiśmie z zakresu finansów. Prawidłowo stosuje pojęcia z zakresu nauk społecznych.	Student potrafi prawidłowo interpretować złożone zjawiska ekonomiczne w zakresie finansów i rachunkowości oraz podstawowe w zakresie pozostałych nauk społecznych. Zna także podstawowe ograniczenia przydatności stosowanej wiedzy rachunkowej.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny

	Efekt kierunkowy [FiRMU2_K01] Samodoskonalenie: - rozumie potrzebę rozwoju i uczenia się przez całe życie, - inspiruje innych do nauki, - potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności, rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny, - zna swoje silne i słabe strony, stawia sobie ambitne cele na miarę swoich możliwości, - umie przyjąć porażkę, przyznać się do błędu.	Efekt z przedmiotu Student rozumie potrzebę rozwoju i uczenia się przez całe życie, jaką trzeba realizować w zawodach księgowych (w tym biegły rewident).	Sposób weryfikacji i oceny efektu [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
Treści przedmiotu	1.1. Koszty i pojęcia bliskoznaczne a) podstawowe definicje, b) przekroje kwalifikacyjne. 1.2. Miejsce rachunku kosztów w systemie informacyjnym przedsiębiorstwa, cele i zadania rachunku kosztów, ewolucja rachunku kosztów 1.3. Kwalifikacja kosztów dla potrzeb rachunkowości finansowej 1.4. Koszty a struktura organizacyjna przedsiębiorstwa. 1.5. Przekroje ewidencyjne kosztów a układ rachunku zysków i strat, dostosowanie ewidencji kosztów do potrzeb jednostki, uproszczenia w ewidencji kosztów. 1.6. Istota, przedmiot, rodzaje i metody kalkulacji kosztów. 1.7. Koszty działalności pomocniczej i ich rozliczanie a) kryteria wyodrębniana ośrodków działalności, b) etapy rozliczania kosztów działalności pomocniczej, problem świadczeń wzajemnych (zwrotnych) i świadczeń na własne potrzeby. ośrodka działalności pomocniczej, c) informacje o kosztach świadczeń pomocniczych w zarządzaniu. 1.8. Koszt wytworzenia, jako podstawa wyceny produktów. Kalkulacja kosztu wytworzenia produktów. 1.9. Niewykorzystane zdolności produkcyjne i ich wpływ na wycenę produktów. 1.10. Rachunek kosztów standardowych (normatywnych, postulowanych). 1.11. Klasyfikacja kosztów dla celów zarządzania. 1.12. Rachunek kosztów zmiennych. 1.13. Koszty, jako efekt celowego wykorzystania zasobów, obiekty kosztów. Controlling kosztów. 1.14. Rachunek kosztów działań oraz jego wykorzystanie w zarządzaniu przedsiębiorstwem. 1.15. Zarządzanie kosztami nowych produktów i technologii. Rachunek kosztów cyklu zużycia produktu, rachunek kosztów docelowych (target costing). Kazein costing		

Wymagania wstępne i dodatkowe	A. Wymagania formalne		
	Student powinien wcześniej znać treści programowe zawarte w programach następujących przedmiotów:		
	1) rachunkowość		
	2) rachunkowość finansowa		
	3) sprawozdawczość finansowa		
	4) analiza finansowa		
	5) wprowadzenie do rachunkowości zarządczej		
	B. Wymagania wstępne		
	Znajomość zasad rachunkowości,		
	Wiedza na temat konstruowania zakładowego planu kont,		
Umiejętność przygotowania zestawienia obrotów i sald,			
Umiejętność sporządzania podstawowych elementów sprawozdania finansowego (bilansu, rachunku zysków i strat, informacji dodatkowej),			
Wiedza na temat zasad sprawozdawczości finansowej oraz umiejętność analizy danych zawartych w sprawozdaniach finansowych,			
Znajomość podstawowych wskaźników analizy finansowej,			
Podstawowa wiedza na temat identyfikacji, klasyfikacji i ewidencji kosztów.			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Egzamin pisemny z zadaniami problemowymi i pytaniami testowymi. Szczegółowe warunki ustala prowadzący na początku semestru.	51.0%	100.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	1. M. Ossowski, Rachunek kosztów, ODDK, Gdańsk 2004	
		2. Drury C., Management and Cost Accounting [ostatnie wydanie]	
		3. Zadania i materiały zamieszczane na portalu studenta przez prowadzącego	

	Uzupełniająca lista lektur	1. Praca zbiorowa pod redakcją K.G. Świderskiej, Rachunek kosztów i rachunkowość zarządcza, SKWP, Warszawa 2008 2. Praca zbiorowa pod redakcją A. Karmańskiej, Rachunkowość zarządcza i rachunek kosztów w systemie informacyjnym przedsiębiorstwa, DIFIN, Warszawa 2006 3. S. Sojak, Rachunek kosztów - podstawowe aspekty sprawozdawcze i decyzyjne, SKWP, Warszawa 2010 4. K. Czubakowska, Rachunek kosztów i wyników, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa, 2015 5. D. Małkowska, Rachunek kosztów w rachunkowości finansowej - ewidencja i rozliczanie. Zbiór zadań z komentarzem, ODDK, Gdańsk [ostatnie wydanie] 6. E. Nowak, Rachunek kosztów w jednostkach prowadzących działalność gospodarczą, Ekspert Wydawnictwo i Doradztwo, Wrocław 2018
	Adresy eZasobów	Adresy na platformie eNauczanie:
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.